

RESSENYES

Biographical Research Methods

Òscar Costa Ruibal
HISTORIADOR

Robert Lee MILLER (ed.), *Biographical Research Methods*, London, Sage Publications Ltd, 2005.

Selecció de textos, en quatre volums, sobre els mètodes en la investigació biogràfica i les seves tendències actuals, editats per Robert Lee Miller de la Queen's University of Belfast, a l'editorial britànica Sage.

La introducció de l'editor remet, com és lògic, a la mateixa tradició universitària del món anglosaxó per justificar la tria dels seixanta-cinc textos que formen el conjunt dels quatre volums. Dins d'aquesta tradició la literatura sobre el mètode biogràfic no és nova. De fet, la biografia va ser molt present als anys vint i trenta del segle passat i va donar lloc en aquell període de preguerra a algunes reflexions importants sobre la seva metodologia. Aquest auge de la primera meitat del nou-cents es va veure enfosquit per l'abandó que va patir el gènere a partir de l'embranchida dels mètodes quantitativs que va seguir a la fi de la Segona Guerra Mundial. Amb un cert paral·lelisme amb els ritmes seguits al nostre àmbit, tot i que globalment una mica anterior, el nou floriment de la biografia es va produir a partir de la dècada dels setanta, que va generar a la vegada una ingent reflexió teòrica de la qual el present recull pretén donar una mostra exhaustiva.

L'editor no amaga la intenció de contribuir, amb l'esforç per presentar els problemes i els corrents en una exposició sistemàtica, a l'establiment d'un canón del gènere biogràfic, en un moment que per l'àmplia producció i l'interès metodològic que genera, sembla haver assolit un estatus paradigmàtic dins de les ciències socials. Així, la introducció que precedeix l'assaig porta l'omnicomprensiu títol *L'àmbit de la recerca biogràfica*.

L'autor va descartar una aproximació cronològica per efectuar la selecció dels textos, entre els quals poden trobar-se tant articles com capítols de llibres, tant alguna síntesi crítica recent i especialment escrita per cobrir un aspecte dins la present proposta, com també textos clàssics com el que Mannheim va dedicar a l'estudi de les generacions durant els anys vint o el que Wright Mills explicita la seva teoria de la imaginació sociològica, per les mateixes dates.

En canvi, es va decidir a agrupar els quatre volums d'acord amb un criteri que reuneix els textos en vuit grans epígrafs d'acord amb un criteri que sorgeix del mateix debat entorn de la biografia. És cert, segons admet, que la seva categorització comporta el risc de ser massa tributària de «la il·lusió biogràfica», tot imprimint una estructura narrativa a una realitat que és bàsicament aleatòria i sotmesa a l'atzar de les més diverses influències. Però addueix en la seva defensa que els criteris van sorgir a partir d'un ordre, que va considerar cada text de forma individual i que per tant no va ser anterior a la selecció sinó que va sorgir una vegada completada la totalitat de la tria. En els diversos apartats es combinen els textos teòrics amb els específicament d'investigació. La part primera, «Temps i investigació biogràfica», es divideix en dues seccions: una primera porta per títol «El lloc de la història» i entre els diversos textos es troba el ja clàssic de C. Wright Mills sobre els usos de la història. La segona s'ocupa de les generacions i el *tempo* vital a partir del text de Karl Mannheim i de diversos estudis actuals, alguns dels quals apliquen tècniques quantitatives. Cal dir que el tema de generacions no fa cap esment a aquest debat fora de l'àrea específica anglosaxona i germana., així no hi ha referències a autors més propers a la nostra àrea cultural com Benedetto Croce, ni molt menys a Ortega y Gasset. El segon apartat estudia la relació entre narració i biografia, des de la reflexió sobre les estratègies narratives fins a l'estudi concret de «casos», com ara la memòria dels supervivents de l'holocaust

hebreu. La tercera secció es dedica íntegra a l'anomenada «escola germànica» i pot servir per il·lustrar sobre uns debats i una metodologia poc conegudes al nostre àmbit geogràfic. El títol de la darrera secció pot traduir-se com a «Debats i preocupacions en la recerca biogràfica» i ofereix un mostrari de les principals línies interpretatives actuals i també una revisió de la posició crítica exposada per Pierre Bourdieu a l'*Illusion biographique*. L'editor aclareix que van voler incloure un text directament del treball de Bourdieu, tot i que problemes de drets editorials no ho van permetre.

En síntesi, es tracta d'una selecció per apropar-se a l'univers de la recerca biogràfica bàsicament a l'espai cultural anglosaxó i germànic ampliat puntualment, com en l'apartat dedicat a l'estudi de les famílies, a altres àrees remotes com el Brasil i a l'Orient Llunyà on es pot trobar també una exposició dels principals problemes que presenta aquesta metodologia en clau postmoderna. Potser aquest darrer aspecte, com que ofereix un tractament sistemàtic de tòpics i problemes, és on el lector d'aquestes latituds pot treure més profit per a la seva pròpia reflexió.